

marek štiavnický

system error

román o politike, láske a intrigách

Marek Štiavnický

SYSTEM ERROR

Román o politike, láske
a intrigách

Časť prvá: Voľby

Prológ: Rožkov

Wikipédia uvádza nasledovné (2014).

Rožkov je okresné mesto, ležiace na strednom Slovensku, vo vzdialenosti približne 60 km od krajského mesta Banská Bystrica, v blízkosti hlavného cestného napojenia na sever Slovenska. V minulosti bol osadou, ktorá sa rozvinula do mestského osídlenia počas druhej polovice 20. storočia, zásluhou prudkého rozvoja strojárenského a textilného priemyslu v meste a okolí.

Mesto má 17 452 obyvateľov, koncentrovaných v dvoch sídliskách (Sever a Juh), pôvodnej, tzv. starej časti mesta a dvoch mestských častiach (Jabloňov a Rozchodné), ktoré boli v minulosti samostatnými obcami.

Keďže Rožkov je poznačený prudkým rozvojom počas socializmu, nachádza sa v ňom menšie počet historických pamiatok. Medzi najdôležitejšie patrí kostol Sv. Jozefa z 18. storočia a historický kaštieľ z rovnakého obdobia. Okolie mesta má zaujímavý prírodný potenciál, ktorý je čoraz častejšie vyhľadávaný turistami.

Mesto má päť základných škôl a štyri stredné školy.

Po roku 1989 došlo v regióne k útlmu výroby, čoho následkom sa v ňom rozvíjajú najmä služby. Okrem dvoch strojárenských firiem so zahraničným kapitálom, patria medzi najväčších

zamestnávateľov stavebné firmy a štátne inštitúcie, keďže Rožkov je okresné mesto pre oblasť so zhruba 35 000 obyvateľmi. V menšom sa rozvíja aj textilný a nábytkársky priemysel. Nezamestnanosť v regióne dosahovala v roku 2014 16,7%.

Primátorkou mesta je Anna Lukáčová (od r. 2002). V mestskom 17 člennom mestskom zastupiteľstve majú najväčšie zastúpenie poslanci Novej Ľavice (10), ďalšie zastúpené strany sú Konzervatívna kresťanská strana (2), Strana slobody (1) a nezávislí (4).

Kapitola I.: Peter Majerský

Dvere kaviarne sa otvorili a súbežne s novým hosťom zaznel zvonivý hlas štýlového zvončeka, ohlasujúci jeho príchod. Petrovi to vždy išlo na nervy, avšak bola to jedna z malého počtu výhrad, ktoré mal k tomuto miestu. Calabria Café bola dlhodobo najobľúbenejšou kaviarňou v meste, nielen kvôli lukratívnej polohe v centre, ale aj kvôli tomu, prečo existujú podniky podobného typu – skvelej káve. Ako na jedinom mieste v širokom okolí tu čašníci nereagovali na objednávky pressa, ale trpezlivo vysvetľovali správne pomenovania jednotlivých druhov ponúkaných kávových nápojov. Atmosféra tu bola takmer vždy uvoľnená, v podniku sa miešali miestni slobodomyselní hipsteri i slobodné dámy, ktoré by v minulosti nehanebne označili ako staré dievky, hlbaví intelektuáli i strnulí štátni zamestnanci. Miesto na rannú kávu si tu nachádzala aj časť miestnych podnikateľov, prevažne malých živnostníkov, sem – tam sa sem zatáral aj občasný náhodný návštevník turisticky inak nie veľmi vyťaženeho okresného mesta. Jednoducho, Calabria Café bola kultovým miestom, ktoré žilo mestom a kde sa rodil aj jeho tep. Tu vznikali fámy i poplašné informácie, tu sa diskutovalo o politike aj o živote, o hudbe i futbale, o ženách aj chlapoch.

Peter podišiel k pultu, za ktorým sa na neho usmievala pekná mladá čašníčka (mať za zamestnancov pekných mladých ľudí bolo pre majiteľa samozrejmosťou a neraz si preto vypočul aj žiarlivé kázania od svojej manželky).

„Už na vás čakajú vzadu,“ povedala bez opýtania a jemne pohodila hlavou smerom k dverám, ktoré sa nachádzali v zadnej časti podniku.

„Ďakujem,“ odpovedal Peter a s čo najmilším pohľadom opätoval jej úsmev.

Ak sa chcel presunúť na miesto, ktoré mu naznačila servírka, musel prejsť pozdĺž radu stolov, umiestnených tesne pri presklenej stene podniku. Táto časť kaviarne pripomínala štrúdlu a na jej konci sa nachádzali dvere menšej miestnosti. Keď náhlivo prechádzal priestorom, sem – tam nasmeroval podobný príjemný výraz, aký adresoval čašníčke kombinovaný s pozdravom k návštevníkom. Tí mu na oplátku neraz venovali zvedavý pohľad. Pri poslednom stole sedela partia žien v strednom veku. Stačila sekunda a cítil, že ho pozorujú už od jeho vstupu o niečo intenzívnejšie a s väčším záujmom, ako ostatní.

„Dobrý deň, na kávičku?“ opýtala sa jedna z nich, keď prichádzal k ich neznesiteľne štebotavému diskusnému krúžku. Spoznal v nej Alenu, zamestnankyňu finančného oddelenia Mestského úradu. Podobne, ako ďalšie tri jej spolusediace patrila do skupiny šťastne rozvedených dám okolo päťdesiatky s odrastenými deťmi, ktoré si sebavedomie posilňovali návštevami zariadení, v ktorých mali šancu ukázať svoju nezadanosť a nie vždy prirodzenú spontánnosť. Peter

bol pre podobné dámy skvelý terč, aj keď zrejme nedosiahnuteľný. Vo veku štyridsaťtri rokov vyzeral veľmi dobre, za čo mohli hodiny strávené v posilňovni i pomerne zdravé stravovanie, ochudobnené o alkohol, ktorý roky nepil. Vyšportované telo dopĺňala briadka, čierne vlasy prekryté na viacerých miestach šedinami (pre mnohé ženy to bolo veľmi sexy) a štýlové okuliare severského štýlu. Z jeho chôdze i správania vyžarovalo zdravé sebavedomie, no nemal povest' arogantného človeka, a to napriek tomu, že vlastnil veľkú miestnu stavebnú firmu. Aj preto bolo pre podobné dámske spolky záhadou, že už roky po jeho boku nikto nevidel žiadnu ženu. Ten pocit ešte znásobovala skutočnosť, že v spoločnosti či na ulici sa objavoval zriedka, bol stelesnením tajomstva. Chvíľu sa povrávalo, že je gej, ale tieto reči sa nikdy nepotvrdili – aj keď im napriek tomu časť miestnych klebetníc stále verila.

„Možno aj na koláčik,“ odvetil s úsmevom, ale nezastal.

„Dajte si moraveckú tortu, tá sa im vydarila,“ stihla za ním zavolať ešte jedna z nich. Krátko na to sa k nemu doniesol chichotavý smiech, spôsobený poznámkou, ktorú už nepočul.

Zaklopal a bez čakania na odpoveď vstúpil do dverí salónika. Majiteľ ho používal na zvláštne príležitosti, malé oslavy a stretnutia za zatvorenými dverami. Do nevelkej miestnosti vošlo najviac tridsať ľudí, no dnes tam bol len pár veľkých stolov a okolo nich približne tucet stoličiek, z ktorých časť bola nevyužitá. Pred už usadenou skupinkou hostí boli položené rôzne nealko nápoje, káva či miestne vychýrené zákusky.

„Vitaj,” ozvalo sa od stola a smerom k nemu sa vybral Juraj Kabát, miestny lekár a poslanec.

„Pekný deň, ospravedlňte moje mierne meškanie, pracovné povinnosti,” ospravedlňujúco povedal Peter a prijal podávanú pravicu. Postupne sa zvítal so všetkými pri stole. Bol to on, kto ich na toto stretnutie spolu s lekárom zvolali. Ich hostia dôvod stretnutia nepoznali, ale niektorí ho vzdialene tušili.

Novoprichádzajúci sa posadil za vrch stola na miesto, ktoré mu automaticky nechali. Kým žena sediaca po jeho ľavici dokončovala historku, počas ktorej ich prerušil jeho príchod, v hlave si prehrával to, čo o svojim spoločníkoch vie.

Doktor Kabát, miestny lekár, hviezda interného oddelenia, presvedčený katolík. Vďaka tejto kombinácii bol už takmer dve desaťročia váženým členom mestského parlamentu a aj keď takmer celé toho obdobie strávil na druhej strane barikády (občania Rožkova boli odjakživa náchylní voliť ľavičiarov), bol bezpochyby miestnou osobnosťou. Prešedivý muž s vekom blížiacim sa šesťdesiatke so zdravým životným štýlom a veľkou rodinou bol zároveň jedným z najrozumnejších lokálnych politikov - aspoň tak ho vnímal Peter.

Vedľa neho sedel Andrej Mokráš. Aj on bol istou mierou miestnou politickou hviezdou. Pôsobil však na iné spektrum voličov. Pracoval v krajskom meste v jednej z najväčších národných neziskoviek a tretiemu sektoru zasvätil podstatnú časť svojho života. Liberál, vekom blízko k štyridsiatke, sa dobre pohyboval najmä v témach demokracie a transparentnosti a na rozdiel od Juraja nebol

veľkým diplomatom. Aj preto ho mnohí nemali v láske, pričom medzi jeho najväčších „milovníkov“ patrila súčasná primátorka, ktorú neraz svojimi pripomienkami a odhaleniami privádzal do stupňa najvyššej zúrivosti.

Oproti Andrejovi sedela Eva Smutná. Na rozdiel od intelektuálne založených spolusediacich bola jednoduchá, ale praktická žena. Pred časom oslávila päťdesiatpäť rokov, jej nižšia silnejšia postava jej však pár rokov uberala. Navyše sa o seba vždy starala. Nepreháňala to ako mnohé mladé baby, ale bez jemného makeupu a nenápadnej ženskej vône svoj byt nikdy neopúšťala. Kedysi musela byť pekná, pomyslel si, keď si zblízka nenápadne pozrel črty jej dobromyseľnej tváre. Vďaka svojmu pragmatickému prístupu k práci i komunikatívnosti sa pred desiatimi rokmi stala vedúcou prevádzky miestnej predajne známeho reťazca s potravinami a drogériou, a tak každý deň prichádzala do styku s desiatkami, ba stovkami ľudí. Vždy sa k nim správala s úctou a príjemne, a aj kvôli nej mnohí uprednostnili nakupovanie v obchode, ktorý viedla.

Dvere na salóniku sa opäť otvorili a zjavil sa v nich bradatý štyridsiatnik. „Pán domáci je už tu, tak môžeme začať,” povedal veselo Juraj a podal mužovi ruku.

„Postarali sa o vás, máte všetko?” spýtal sa ten počas toho, ako sa postupne zvitá so všetkými pri stole. Majiteľ kaviarne Zdeno Zápotocký bol známy lokálny podnikateľ. Nepatril medzi najbohatších, avšak Peter si ho vážil pre jeho zrelý úsudok. Keďže jeho podnik bol najvychytenejší v meste, neraz sa práve v ňom rodili dôležité obchody či rozhodnutia. Práve tu sa schádzala podstatná časť

miestnych podnikateľov na rannú kávu, tu sa rodili i zanikali klebety, tu vznikala spoločenský život mestečka. Aj preto nebol na tomto stretnutí náhodou. Keď sa usadil, začal Peter.

„Ďakujeme, že ste prišli. Hneď na začiatok by som vás chcel požiadať, aby všetko, čo odznie pri tomto stole i naše samotné stretnutie bolo diskrétno. Prichádzam k vám s veľkou dôverou a verím, že mi ju aj vrátite. Nemám záujem, aby sa niečo z toho, čo si dnes povieme dostalo von. Aspoň zatiaľ nie,“ pozrel na prítomných a na sekundu – dve prerušil reč s cieľom vytvoriť dramatickú pauzu. „Možno ste boli prekvapení, keď vás Juraj oslovil s pozvaním na toto stretnutie. Predpokladám, že nevíete prečo sme vás zvolali, takže pôjdem priamo na vec. Mnohí z nás, aj z ľudí v tomto meste, sú už znechutení tým, kam sa uberá a smeruje. Súčasné vedenie nemá žiadne vízie, ani dlhodobé plány, žijeme zo dňa na deň, verejné peniaze utekajú na nezmyselné projekty a nerealizovateľné ciele. Kauzy sa zakrývajú, vládnu tu známosti, kamaráti kamarátov, podivné kšefty a mnohí to celé žerú aj s navijákom. Stretol som sa preto s Jurajom, aby mi pomohol nájsť ľudí, ktorí majú podobné názory a pocity. Sme sa tu všetci preto, aby sme toto mesto naštartovali už po týchto komunálnych voľbách. Som pripravený do tejto zmeny investovať a chcel by som, aby ste boli kľúčovými členmi môjho tímu i poslaneckej kandidátky. Čo si o tom myslíte?“

V miestnosti zostalo ticho. Zdalo sa, že malá skupinka Petrových spolusediacich ostala zarazená rýznosťou a priamosťou jeho prejavu. Bez okolkov išiel priamo k veci, to nebolo zvykom. Niektorých z nich ale prekvapilo a nepríjemne zaskočilo, ako sa bez oslovenia

dovolil postaviť do pozície záchrancu nevykonných opozičných síl v meste.

Ako prvý sa ozval Juraj. Sám zažil dve porážky v primátorských voľbách a chápal, čo znamená viesť v malom meste striednu kampaň a spoliehať sa len na argumenty a vecnú diskusiu.

„My ako poslanci sme už roky skoro bez šance niečo zmeniť. Laví majú nielen primátorku a viceprimátora, ale aj väčšinu v zastupiteľstve. Naše návrhy narážajú na nezájem, vždy nás prehlasujú. Sme bábkami v ich rukách a mňa už bábkou nebaví byť. Predtým, ako za mnou prišiel Peter som bol rozhodnutý, že končím. Presvedčil ma ale o tom, že to treba ešte raz skúsiť. Chcel by som zažiť ten moment, kedy sa to tu začne konečne hýbať. Po dvadsiatich rokoch to musíme zlomiť. Túžim zažiť ten pocit, keď vo volebnú noc môžem oslavovať – nielen za seba, ale za celé mesto.”

Počas celého svojho prejavu prechádzal očami po svojich spolusediacich. Hovoril pokojne, dalo by sa povedať asertívne. V miestnosti po dvoch príhovoroch zavládla zvláštna atmosféra, všetky tváre boli sústredené. Bolo vidno, že trojica, pre ktorú bola táto informácia novinkou, premýšľa a možno aj kalkuluje. Andrej si odpil z kávy a pokojným tónom prehovoril:

„Pravdupovediac, zdieľam názor, že zmenu treba. Nebudem hovoriť o tom, prečo – moje názory tu poznajú všetci. Na druhej strane mám trošku pochybnosť a preto bude úprimný hneď od začiatku. Nie som si istý, či vy, pán Majerský, ste tým správnym kandidátom na primátora. Jednoducho, viesť veľkú firmu znamená mať aj veľa nepriateľov, byť bohatým nie je v komunálnej politike

výhoda, skôr naopak,” povedal a uprene sa pozrel na Petra. „Budete ľahkým terčom, viete o tom? Nemám chuť ísť do boja, ktorý je vopred prehratý. Potreboval by som počuť viac o vašich plánoch.”

Juraj sa pomrivil na stoličke. Hovoril len prvý z hostí a stretnutie sa začalo vyvíjať iným smerom, ako si predstavoval. Tušil, že jeho najbližší spolupracovník v zastupiteľstve uvažuje o kandidatúre na najvyšší post v meste, akurát očakáva, kto ho osloví. Aj preto sa obával, ako bude reagovať. Keď sa prvýkrát rozprával s Petrom otvoril aj túto tému. On mu logicky a vecne vysvetlil, prečo Mokrán nemá šancu a Juraj uznal, že na tom niečo bude. Na druhej strane vnútorne cítil, že na Andrejovom názore je kus pravdy. Firma PM Stav prešla za posledné roky bolestnými turbulenciami, počas krízy skoro spadla na kolená a musela prepustiť veľa ľudí, ktorí na to doteraz nezabudli. Nebyť miestnej konkurencie, väčšina bývalých zamestnancov by asi doteraz trčala na úradoch práce. Pri zoštíhľovaní podniku často padali otázky typu „Prečo ja, prečo nie on?“, o majiteľovi sa za ten nešťastný polrok či rok porozprávalo veľa. Dokonca sa hovorilo, že v tých časoch prepadol alkoholu a nevďačná časť meste podkurovala pod kotlom tvrdením, že aj drogám. Nikto nevedel, aká bola pravda, ale imidžu známeho a dovtedy pomerne neutrálne vnímaného miestneho podnikateľa to iste neprosperovalo. Na Petrovi však žiadne znepokojenie z poznámky nebolo badať.

„Ďakujem za názor, pán Mokrán. Vybral som si vás aj pre vašu priamosť a úprimnosť. Mám pre vás dobrú správu,” mierne sa naklonil a žmurkol, „ja sa kandidovať nechystám.”

Tentoraz ostal najviac prekvapený doktor. Už od prvého stretnutia, na ktorom naplánovali túto schôdzku si bol istý, že jediná vec je istá - kto bude ich kandidát na primátorskú stoličku. Uvedomil si, že mu to napadlo automaticky. Peter sa počas ich úvodného minulotýždňového rozhovoru za kandidáta ani raz neoznačil. Pocítil, že opraty ním zvolaného stretnutia zrazu nedrží v rukách on a nebol si istý, či sa mu to páči.

„A kto teda bude tým kandidátom?“ vstúpil do diskusie kaviarnik, ktorý uvažoval podobne, ako Andrej. „Je vám obom asi jasné, že ak sa máme pre niekoho spojiť, musíme byť presvedčení, že ide o správneho človeka na správnom mieste. A najmä - zvoliteľného. Toto je malé mesto a pustíme sa do boja, ktorý môže skončiť kadejako.“

„Tiež by som rada poznala meno,“ pridala sa jediná žena za stolom.

Ostalo krátke ticho počas ktorého sa Mokrán snažil rozdýchať pochovanie vlastnej ambície a naštartovať pragmatizmus. Našťastie bol vždy tímovým hráčom a bol pripravený akceptovať aj iného kandidáta, ak bude mať šancu na zvolenie.

„To meno vám rád prezradím, ak si povieme, že v tomto zložení na to ideme. Sľubujem, že o tom človeku budeme hlasovať a ak pre vás nebude prijateľný, môžete ponúknuť iného. Ja som ale istý, že sa vám bude páčiť. Ponúkam plné financovanie primátorskej i poslaneckej kampane, ľudí, ktorí nám pomôžu, aj skvelé a zrejme aj napínavé mesiace - snáď s dobrým koncom. Aj vzhľadom na to, čo

ste povedali sa budem držať v pozadí a nebudem kandidovať na žiadnu volenú funkciu...”

„Nejde mi to do hlavy,” prerušil ho Andrej. „Aký zmysel to potom pre vás má?”

„Chcem zmenu v tomto meste, rovnako, ako vy všetci. Chcem dať šancu novým ľuďom, novému myslieniu. A mám jedinú požiadavku, ktorú uplatním, až keď vyhráme voľby. Nechám si ju pre seba, ale garantujem vám, že nie je nijako amorálna, protizákonná a nijako vás neohrozí.”

„To znie trošku ako v zlom filme. Máme podpísať bianco šek?” Andrej naďalej pochyboval a jeho znepokojenie sa prenášalo aj na ostatných. Nepáči sa mi to, hovoril si Juraj. Veru nie.

„Áno, je to bianco šek. Nemôžete mi to ale zazlievať, chystám sa do kampane - i vašej - investovať nemalé prostriedky. Môžete byť pokojní, nie je za tým nič nečestné. Akurát o tom chcem hovoriť až potom, ak sa nám podarí vyhrať voľby. A žiadam vás, aby ste túto moju jedinú prosbu v plnom rozsahu akceptovali.”

„Zdá sa mi, že bez toho mena sa ďalej nepohneme,” povedal po ďalšej chvíľke ticha Zdeno, ktorý si s ním roky tykal. „Môžeš nám povedať, kto je ten tvoj kandidát na primátora?”

Peter sa znova usmial. Zdalo sa, že si vychutnáva situáciu. Akoby tušil, že meno, ktoré povie môže všetko zvrátiť.

„Tomáš Cibulka.”

Tentoraz sa prekvapene pozreli na neho všetci. Po polminúte vnútorných bojov a analýz sa ako prvý ozval Andrej. „Dobrý

výber,myslím, že má šancu. Idem do toho.” Ostatní takmer okamžite pritakávali, spokojní s voľbou, akokoľvek nečakanou.

„Za týchto okolností sa do toho teda zrejme všetci dáme, ak teda súhlasíte?” pokračoval aktivista a zbieral verbálne i neverbálne súhlasy ostatných. „Ale najprv by sme si mali asi všetci potykať.”

Juraj sa naklonil k Petrovi a zašepkal mu:

„Dlhuješ mi vysvetlenie. Ale Cibulka je dobrá voľba.”

Peter opäť žmurkol a rovnako tlmene dodal:

„Už mu to len povedať.”

Juraj sa neveriacky pozrel do jeho očí a pokrútil hlavou. Ďalšiu diskusiu prerušila rana z fľaše sektu, ktorú Zdeno otvoril na počesť ich novej spolupráce a vzájomného potykania.

Kapitola II.: Anna Lukáčová

Otvorila oči a pozrela sa do stropu dnes nezvyčajne prázdneho bytu. On bol na služobke v Rige a pre ňu to znamenalo vítanú samotu. Bolo pol šiestej, vedela to aj bez toho, aby pozrela na budík. Roky vstávala presne v tomto čase a jej telo sa naučilo budiť automaticky. Posadila sa na posteľ, obula si papuče, vstala a natiahla svoje svaly. Dva ľahké krátke cviky uvoľnili telo. Pomaly sa presunula na toaletu a dala si sprchu. Nahá prešla bytom naspäť do spálne a postavila sa pred veľké zrkadlo, ktoré dominovalo jednej zo stien. Uprene sa na seba pozerala. Na päťdesiattri nie zlé, povedala si sama pre seba. Fakt bol taký, že si neklamala. Roky sa o seba starala veľmi dobre a ľudia jej bežne hádali o desať rokov menej. Bola síce nízka, ale štíhla s peknými prsiami, ktoré si dala ako darček k narodeninám pred niekoľkými rokmi. Dodnes nezabudla na bolesti, ktoré ju sprevádzali niekoľko dní po operácii, ale svoje rozhodnutie neolutovala ani na sekundu. Nový dekolt jej odvtedy neraz pomohol najmä pri rokovaníach s mužmi. Svoje telo mala rada a venovala mu rovnakú pozornosť, ako svojej ctižiadosti v pozícii primátorky.

Usmiala sa na seba v zrkadle a privrela oči. Ešte nechcela myslieť na prácu, ani na žiadne iné starosti. Jej pravá ruka sa zľahka dotkla

ľavého prsníka a prstom ho jemne podráždila. Reakcia netrvala dlho a bradavka navrela. Pevne si ho chytila a pritlačila. Zobrala ju medzi dva prsty a potiahla. Rovnaké potešenie dopriala aj svojej druhej okrase. Pomaly ju masírovala a hladila, až kým dole nepocítila jemnú vlhkosť. Jej myseľ bola v tom čase už v snoch s nádherným mladým bohato obdareným mužom a nútila ju privrieť oči. Vzrušenie jej ale prikazovalo pozeráť sa ďalej na reakcie tela v zrkadle. Vníkala, ako sa pod dotykmi prstov jej prsia naplňujú a pevnejú. Jedna z rúk sklzla na bruško a o chvíľu nižšie. Prešla do spálne, sadla si na kraj postele a pokračovala v snívaní. Nasledujúce minúty jej telom prechádzali všetky krásne pocity, ktoré milovala. Na ich konci pocítila krátky, ale intenzívny výbuch. Zviesla sa do postele a nechala atómy šťastia, aby vibrovali jej telom. Zavrela oči a nechala sa unášať.

Po chvíli leňošenia sa vrátila do kúpeľne, aby dokončila rannú hygienu. V župane sa pomaly vybrala k chladničke, otvorila ju a chvíľu do nej pozerala. Nakoniec si vybrala biely jogurt a zo skrinky ho doplnila cereáliami. Kávovar jej dal šálku kávy, s ktorou vždy začínala deň. Sadla si za stôl a pustila si spravodajskú televíziu. Bytom sa rozľahli prvé ranné zvuky. Moderátor informoval o nejakom nešťastí i neradostnej politickej situácii. Zapla tablet a skontrolovala titulky na hlavných spravodajských stránkach. Pozrela na hodiny, bol čas odísť. O pätnásť minút už oblečená s jemným makeupom stála v chodbe a pohľadom prechádzala svoj štvorizbový byt. Jeho rekonštrukcia nebola lacná, ale pri jej finančnej situácii (bez ohľadu na podľa nej nízky príjem jej dnes neprítomného manžela) zvládnuteľná. Na tomto byte ľpela, považovala ho za

dôležitú súčasť svojej politickej kariéry. Mesto viedla už takmer dvanásť rokov a pri kampani nikdy nezabudla zdôrazňovať, že žije v staršom byte na sídlisku medzi ľuďmi, a tak pozná ich každodenné starosti. Navyše, obchodne celkom dobre vybavená paneláková zástavba je dávala príležitosť pohybovať sa pri nákupoch pešo a stretávať tak ľudí, ktorí ju neraz zastavili so žiadosťou o pomoc pri ich problémoch. Práve takého drobné žiadosti a ich riešenie z nej po viac ako desaťročie robili neporaziteľnú lokálnu politickú hviezdu.

Výťahom sa presunula k svojmu Nissanu, zaparkovanému pred domom. Cestou stretla susedu – dôchodkyňu, s ktorou si vymenila pár ranných fráz. Sadla do auta, ktoré (ako rovnako rada zdôrazňovala) kupovala ojazdené. Skutočnosť bola taká, že pri nákupe dvoch ojazdených áut pre potreby mesta sa mimochodom majiteľa bazáru spýtala na vozidlo pre seba. Aj keď pôvodne nemala záujem spájať tieto obchody, ponúkaná zľava bola zaujímavá a nedala sa odmietnuť. Keď takmer nový (podľa jej slov dlhšie jazdený) Qashqai prvýkrát zaparkovala pred domom, nik netušil, že nemá najjazdených ani 40 000 km. Toto auto si zamilovala už od prvého momentu. Pri necelých 160 cm telesnej výšky jej dávalo pocit sily a veľkosti a ona si to vedela užiť. Nebola veľmi dobrým šoférom, auto však brala ako súčasť svojho statusu i ega. Každé ráno sa ním presúvala k miestnej plavárni, od ktorej mala po dohode s konateľom kľúče. Zvyčajne okolo siedmej vstupovala do kabínky a naťahovala na seba plavky. O niekoľko chvíľ na to už bola vo vode a jej svaly absorbovali prvé tempá. Celý objekt patril v tých chvíľach len jej, verejnosť do neho vstupovala až popoludní. Intenzívnych 20

minút plávania jej stačilo na to, aby sa jej telo i myseľ definitívne prebrali do nového dňa. O ôsmej už sedela vo svojej kancelárii a rozdávala prvé pokyny.

Ako prvý bol dnes prihlásený poslanec Národnej rady Andrej Koník. Jeho kariéra vyletela prudko hore spolu s pravicovou stranou Únia demokratov, ktorej sa podarilo po voľbách pred siedmymi rokmi nečakane vystreliť až do parlamentu. Z miestneho podnikateľa v realitách a majiteľa reštaurácie sa tak zrazu stal poslanec Národnej rady. Keďže jeho pravicovosť bola skôr obchodnou stratégiou, nebránil sa stretnutiam so stranícky opačne orientovaným vedením mesta, v ktorom žil a v ktorom sa mu politicky nepodarilo nikdy presadiť. Bolo pozoruhodné sledovať, ako v televízii roky hromžil na hlavné esá ľavičiarov a vo svojom meste bol v kancelárii primátorky varený - pečený. Nebránilo mu to ale v tom, aby v predchádzajúcich komunálnych voľbách z pozadia financoval kampaň dvoch pravicových strán a ich kandidáta. V malom meste sa mu to však nepodarilo utajiť a po drivej porážke doktora Kabáta sa narušil aj dovtedy idylický vzťah medzi ním a Annou. Nasledujúce parlamentné voľby nedopadli pre Úniu demokratov ideálne, ale stále to stačilo na to, aby sa Andrej v parlamente udržal. Jeho strana uzavrela šokujúcu koalíciu s jasným víťazom volieb - Novou ľavicou - a on bol na vrchole blaha. Tým jeho cena pre Annu neklesla a po vyjasnení si vzájomných vzťahov končiacom vetou „bola to len politická súťaž, inak sú naše záujmy na rozvoji mesta rovnaké“ došlo navonok k zakopaniu vojnovnej sekery. Šrámy a pochybnosti ale ostali.

Do kancelárie vošiel sprevádzaný sekretárkou a suverénne si vypýtal „kávičku, ako vždy.“ Jej zagálenie si už našťastie nevšimol. Neušlo ale Anne, ktorá na ňu vrhla prísny pohľad. Vnútorne sa však bavila. Svoju podriadenú Henrietu Mackovú mala rada. Ako sekretárka jej bola oddaná a vždy úprimná, preto vedela, že dnešného návštevníka pre jeho nadutosť a názory neznesie.

„Ahoj, posad' sa,“ usadila svojho hosťa k rokovaciemu stolu a sadla si oproti.

Jej kancelária bola nevel'ká. Dve veľké okná odhaľovali pohľad na námestie, pracovný kútik so stolom, počítačom a tlačiarňou sa nachádzal oproti nim v rohu miestnosti. V strede trónil masívny rokovací stôl, pekne zreštaurovaný kúsok, ktorý tam bol z minulosti. Okrem neho sa v opačnom rohu nachádzala vkusná sedacia súprava so stolíkom a pri stenách skrinky s nahromadenými dokumentmi, zbierkami zákonov, odbornými príručkami, časopismi a inými administratívnymi pomôckami.

„Ďakujem, že si si našla čas a ešte raz vďaka aj za pomoc minule s tou pokutou,“ začal poslanec. „Bolo to pre mňa dôležité obchodné stretnutie a môj hosť sa v tunajšom parkovaní veľmi nevyzná. Ten bloček celkom prežíval, v Bratislave na také spôsoby nie je zvyknutý. Keď si ale zavolala, tvoji policajti boli rýchli a milí, tak to dopadlo dobre.“

„Rado sa stalo, nabudúce treba dať pozor. Ja aj hovorím policajtom, aby sa radšej vždy presvedčili, koho je to auto a nie hneď rozdávať pokuty. Veď nie každý sa vie u nás narýchlo zorientovať.“

Aj minule som si musela predvolať náčelníka, keď pokutovali auto zo samosprávneho kraja. Musíme byť ľudskí, no nie?”

Ozvalo sa zaklopenie, otvorili sa dvere a vošla sekretárka s kávou a vodou.

„Ďakujeme, Hnerieta,” povedala primátorka predtým, ako jej podriadená zatvorila dvere.

„Pôjdem rovno k veci,” rozhovoril sa Andrej. „V prvom rade prepáč, že som ťa takto zaskočil, budem sa snažiť byť stručný. Volal som ti včera večer preto, lebo sme mali miestne stranícke sedenie. Blížia sa komunálne voľby a ja si myslím, že nastal čas výberu kandidátov. Po zvážení všetkých pre a proti, ako aj ľudského potenciálu, ktorý sa v meste nachádza sme rozhodnutí vyjadriť ti podporu. Myslím, že za tie roky si dokázala Rožkov posunúť ďalej a som rád, že si dokázala prekonať aj malé problémy, ktoré sme mali. Dokážeme spolupracovať a pomáhať si vzájomne i obyvateľom. Naša voľba je preto jasná.”

Annu táto otvorená a nečakaná podpora zaskočila. Okamžite začala v hlave preratávať potenciálne dopady Koníkovej zainteresovanosti na svoju kampaň. Nebola si úplne istá, či takéto vyjadrenie Únie demokratov nepoškodí jej meno medzi tradičnými voličmi Novej ľavice. Zároveň ju lákala predstava širokej podpory, ktorá by bola triumfom jej tretieho volebného obdobia.

„Prekvapil si ma,” povedala a neklamala. „Vážim si túto ponuku, ale potrebujem nejaký čas na rozmyslenie. A pochopiteľne sa chcem aj poradiť s kolegami. Dáš mi niekoľko dní?”

„Samozrejme,“ odvetil. „Pre nás je dôležitá spolupráca v pravom slova zmysle,“ dodal a neprirodzene zdôraznil pojem spolupráca.

Primátorka zvýraznené slovo neprehliadla. Úkosom na neho pozrela a obratom pochopila, že ponúkaná podpora nebude zadarmo.

„A čo vám môžem v rámci spolupráce ponúknuť?“ opýtala sa s rovnakým dôrazom na kľúčové slovo, ako dal jej partner v rokovaní.

„Radi by sme sa aktívne podieľali na vedení mesta a priložili ruku k dielu. Vieš, dnes máš len jedného viceprimátora, aj keď by si mohla mať dvoch. Tým by sa dokázalo určite vykonať viac práce na všetkých úsekoch. Nechceme nikoho pripraviť o miesto, preto by si myslím, že toto by mohol byť zaujímavý kompromis.“

„Je ti ale zrejmé, že mojím zástupcom môže byť len niekto, kto bol zvolený za poslanca. Pri všetkej úcte k vašim ľuďom v meste, môže sa stať, že sa nikto od vás do zastupiteľstva nedostane. Koniec – koncov, nie je v ňom ani teraz. Čo v takom prípade?“

Otázka nezastihla Andreja nepripraveného. Reagoval takmer okamžite.

„Rozumiem. Verím, že spoločnými silami sa nám predsa len podarí niekoho z našich šikovných ľudí presadiť. Ak by sa tak nestalo, mám iný návrh. Viem, že riaditeľ Technických a záhradníckych služieb je v dôchodkovom veku a čoskoro sa do neho asi aj poberie. Myslím, že vieme ponúknuť dobrého človeka na jeho miesto – samozrejme v prípade, že nevyjde náš zámer s viceprimátorom.“

Anna bola ako na strune, ktorá každú chvíľu povolí a vystrelí. Potrebovala sa prechádzať a premýšľať, ale jej situácia jej to nedovoľovala. Andrej mal pravdu v tom, že spomenutý riaditeľ bol blízko dôchodku a neraz i prepusteniu, keďže pod jeho vedením podnik kráčal od desiatich k piatim. Na druhej strane, mala už vytipovaných pár potenciálnych nástupcov, z ktorých si chcela po voľbách vybrať. Ale hodiť horúci gaštan v podobe TAZu (ako v skratke tento podnik všetci volali) niekomu cudziemu a umyť si ruky sa jej nezdalo byť zlým nápadom. Navyše, mala spôsoby, ako prípadného nového šéfa držať na uzde.

„Musím si to nechať prejsť hlavou,“ povedala po chvíli, počas ktorej si Andrej uchlipkával z kávy. „Daj mi pár dní a dostaneš vyjadrenie ku všetkému, čo sme prebrali. Ako to teda je všetko,“ povedala a strojene sa usmiala.

„Áno, je to všetko podstatné. Viem, že je to vážny návrh a neočakával som okamžitú odpoveď. Budem rád, ak si to premyslíš a nakoniec sa dohodneme. Bolo by to ideálne pre všetkých.“

Anna si nebola istá, koho myslel pod pojmom „všetkých“, ale už nemala chuť to analyzovať. Položené otázky jej mohli zaťažiť mozog na celý deň, a to mala pred sebou ešte niekoľko úloh.

„Vidíme sa poobede?“ opýtala sa ho pri podávaní rúk.

„Pôvodne som plánoval prísť, ale musím súrne odcestovať do Bratislavy. Aj preto som ťa prosil o stretnutie teraz ráno, hneď po skončení vyrážam. To vieš, politické povinnosti,“ odpovedal s ospravedlňujúcim hraným úsmevom.

Rozlúčili sa a keď zavrel dvere, dala si doniesť šálku bylinného čaju. Chvíľu ho miešala lyžičkou a uprene hľadela na námestie, na ktorom ako mravce zdanlivo bez akéhokoľvek zmyslu prúdili desiatky ľudí. Budú to oni, ktorí o pár mesiacov rozhodnú o jej budúcnosti. Pozorovať ich z druhého poschodia bez toho, aby o tom vedeli jej robilo dobre a dávalo jej to pocit moci nad nimi a ich osudmi. Videla aj Koníka, ako vyšiel z úradu a vybral sa zaparkovanému auto a bavilo ju, ako jej tento poslanec dnes obrazne klákol k nohám. Všetci čo pôjdu proti nám tak skončia, povedala si. Budú prosiť o zmierenie a ja im nakoniec láskavo odpustím. Zasmiala sa v duchu, odpila si z čaju a pokračovala v pracovnom dni.

Kapitola III.: Tomáš Cibulka

V škole vládol chaos, obedná prestávka ju vždy premenila na úplný ľudských včiel. Deti i učitelia sa presúvali po chodbách s cieľom vyhýbať sa sebe aspoň počas krátkej pauzy. Pár nešťastných službukonajúcich dozorujúcich pedagógov len rezignovane vnímalo hluk v školskej jedálni i všeobecný krik a pohyb. Dnešný deň bol o to náročnejší, že obedom končilo aj samotné vyučovanie. Žiakov tak bolo na chodbách viac, ako zvyčajne o tomto čase. Popoludní čakalo inštitúciu oficiálne odovzdávanie nového zateplenia a úplne zrekonštruovanej telocvične. Z detí tak ostanú v škole len tí najmenší a dohodnutý komparz najlepších športovcov.

Tomáš Cibulka práve obedoval, keď mu zazvonil telefón.

„Dobrý deň pán riaditeľ, všetko platí?“ ozvalo sa z neho.

„Áno, pani primátorka, všetko podľa dohody. Začíname o jednej, budem rád, ak prídete o pár minút skôr,“ odvetil.

„Príde aj pán štátny tajomník, dnes mi to potvrdil. Máte pre neho prichystané nejaké prezenty, alebo mám doniesť niečo so sebou?“

„Niečo malé sme nachystali, ale doplneniu sa nebránime,“ zdvorilo odpovedal Tomáš.

„V poriadku, donesiem toho pre istotu viac,“ skonštatovala stroho primátorka a rozlúčila sa.

Tomášovi obed od nervozity nešiel už predtým, teraz už rovno rezignovane zložil príbor a nechal zvyšky na tanieri. Politikov z Bratislavy nemal v láske. Spomenul si, ako sa nadrel, kým sa prepracoval k úspešnému projektu, koľko nervov ho stále realizácia a ako sa k nemu neraz stavali zamestnanci ministerstva. Mal chuť svoju účasť na otvorení rovno odrieknuť. Tušil, že on nebude hlavnou hviezdou tohto cirkusu, o usporiadanie ktorého ho požiadalo samotné vedenie mesta. Na druhej strane bol rád, že sa mu rekonštrukcia a nová výstavba podarili. Na vrcholnú pozíciu nastúpil v Kristových rokoch. Miloval svoju prácu, učenie, ale najmä manažovanie základnej školy, ktorú za desať rokov svojho vedenia vytiahol na najlepšiu v širokom okolí. O pár mesiacov ho čakala obhajoba jeho pozície. Bol síce máj a výberové konanie sa malo konať v januári, bol však presvedčený o tom, že jeho výsledky budú dostatočným argumentom na to, aby pokračoval v načatej práci. Mal niekoľko rozbehnutých projektov i snov a necítil sa unavený, ako mnohí iní jeho kolegovia, s ktorými sa stretával na krajských či celoslovenských stretnutiach riaditeľov.

Pobral sa do zborovne a so sekretárkou a zástupkyňami ešte raz prebral celý priebeh plánovanej slávnosti. Vystúpenie malých folkloristov, privítanie hostí, príhovory primátorky, štátneho tajomníka, realizátora stavby, krátka prehliadka zrenovovaných priestorov a telocvične, prestrihnutie pásky, symbolická súťaž v streľbe na basketbalový kôš medzi deťmi a hosťami za prítomnosti lokálnych médií a nakoniec malá recepcia, ktorú dodávateľsky zabezpečí reštaurácia Smaragd, patriaca Andrejovi Koníkovi.

Pri pomyslení na posledný bod programu sa mu zmraštila tvár. Spomenul si, ako sa snažil presvedčiť primátorku o tom, že občerstvenie v tomto rozsahu zvládne aj tím šikovných žien zo školskej kuchyne, ale ona na jeho slová nedbala. Jediné, čo ho tešilo bolo, že nemusel zo svojho rozpočtu platiť podľa očakávania veľkú faktúru. Túto úlohu si na svoje plecia blahosklonne zobrala Lukáčová.

O polhodinu sa začali schádzať hostia. Ako prvý dorazil realizátor stavby, majiteľ miestnej stavebnej firmy Oskar Beňuš. Kým Majerského spoločnosť, dovedy najväčšia v regióne, začala pred šiestimi rokmi prudko padať, Oskar sa z malého živnostníka zo susedného mesta prepracoval na generálneho riaditeľa eseróčky s viac ako 200 zamestnancami. Darilo sa mu najmä na verejných eurofondových zakázkach a všetci v meste vedeli, že sieť jeho kontaktov je takmer nekonečná a siaha až do hlavného miesta. Rekonštrukcia a rozšírenie školy boli ďalšou jeho úspešnou zakázkou v regióne, a preto bolo logické jeho vrele zvitanie s primátorkou, ktorá dorazila na otvorenie ako druhá. Postupne sa začali schádzať ďalší pozvaní i nepozvaní hostia (akcia bola propagovaná v miestnych novinách i na internete).

Nechýbali žurnalisti, respektíve osoby, ktoré sa za ne vydávali. Aj keď krajina bola plná vyštudovaných mediálnych expertov, v Rožkove sa paradoxne nechcelo zakotviť ani jednému z nich. A tak pozície šéfredaktora miestnych novín a televízie zastávali gymnazisti, ktorým sa nepodarilo dostať na žiadnu zmysluplnú vysokú školu, prípadne, keď sa na ňu dostali, po semestri - dvoch ju z nej vyšupli.

Časom sa z týchto mladých ľudí – Ondreja Fialu a Barbory Švickej – stal dokonca pár, ktorý sa rozhodol skúsiť to predsa len ešte raz a prihlásiť sa na štúdium mediálnej komunikácie, kde ich aj s prispením Anny nakoniec prijali. Momentálne sa nachádzali v druhom ročníku externého štúdia a uprostred skúškového obdobia, takže im táto udalosť neprišla veľmi vhod.

Štátny tajomník dorazil o päť minút neskôr. Prítomné publikum bolo o jeho neskoršom príchode informované prostredníctvom hlasného telefonátu, ktorý s nim viedla netrpezlivá primátorka. S ospravedlnením si vrúcne podal ruky s hlavnými protagonistami akcie.

Anna sa na rozdiel od Tomáša cítila vo svojej koži. Prítomnosť vplyvných ľudí a najmä politikov z Bratislavy (ak boli v správnej strane) ju vždy pookriala. Po príchode štátneho tajomníka rozdávala úsmevy na všetky strany, ale v jednom momente zaregistrovala medzi prihliadajúcimi známu tvár, ktorej prítomnosť ju zaskočila. Prakticky ihneď sa rozhodla, že sa nečakanému návštevníkovi povenuje neskôr, keďže slávnostné otvorenie začalo a ona sa v hlave musela venovať sumarizácii vlastnej reči.

Po vystúpení detí prišla Tomášova chvíľa. Poďakoval všetkým, ktorí prispeli k realizácii projektu, eurofondom, tajomníkovi, realizátorovi a samozrejme primátorke, bez ktorej by sa nič nemohlo podať (aj keď vnútorne o tom presvedčený nebol). Úprimne ocenil svojch kolegov, ktorí mu počas projektu výdatne pomáhali i externej manažérke, ktorú si napriek nevoli Anny vybojoval a bez ktorej by z eurofondovej byrokracie skolaboval už v prvej tretine projektu.

Nasledovali príhovory hostí. Primátorka nesklamala, čítala z papiera, nudne a najmä viac ako pätnásť minút, ktoré väčšine pripadali ako večnosť. Jej neschopnosť hovoriť na verejnosti stručne a jasne bola všeobecne známa. Akoby v momente, keď na ňu zasvietili symbolické reflektory stratila kontrolu nad svojim prejavom a potrebovala prečítať svoje nekonečné texty bez ohľadu na náladu publika. Jej najväčšou slabosťou bolo to, že si opakovanú trápnosť týchto chvíľ neuvedomovala, a preto ju nikdy ani nenapadlo svoj prejav skrátiť. Tí, ktorí sa pri jej výlevoch ošivali si pre zmenu netrúfli k jej prejavu vysloviť pripomienku. Medzi návštevníkmi bol jeden, ktorý jej dnešný príhovor už poznal. Rožkovský zvestník mal uzávierku o dva dni a príhovor v plnom znení už bol zalomený na prvej a druhej strane. Chýbali už len fotky a pár sprievodných slov, pre ktoré si Ondrej prišiel vystáť celú akciu.

Štátny tajomník bol stručný. Tomáš uznal, že jeho rozprávanie malo svoje čaro. Na rozdiel od Anny išiel k veci a nehovoril príliš dlho. Vyzdvihol úspechy svojej strany i ministerstva, pochválil sa počtom zrenovovaných škôl i jeho úprimným záujmom nad rozvojom rezortu, poďakoval všetkým, ktorí k dielu prispeli. Hovoril nenútené, z hlavy a miestami s vtipom, takže potlesk na konci jeho prejavu bol nenútený a na tvárach väčšiny prítomných sa rozniesol podvedomý úsmev.

Posledný hovoril Beňuš. Bolo na ňom cítiť, že je predovšetkým tvrdým obchodníkom. Hovoril vyrovnaným hlasom, bez zvláštnych emócií. Aj u neho hralo hlavnú úlohu slovo vďaka. Nezabudol

zdôrazniť, že je hrdý na to, ako vedenie podporuje zamestnanosť v regióne aj cez takého projekty.

Slovo opäť prevzal riaditeľ školy, ktorý sa zhostil pozície moderátora a pokračoval v pripravenom scenári. Po prestrihnutí pásky nasledovala symbolická skúška novej telocvične. Na prekvapenie všetkých tím hostí porazil výber miestnych siedmakov a ôsmakov, keď štátny tajomník trafil oba svoje pokusy. Anne sa podarilo uspieť raz a tak o dva dni mohli čitatelia miestnych novín na titulnej stránke vidieť nadpis „Úspešná trefa: Škola zrenovovaná“.

Po skončení nasledoval presun na recepciu. Ešte predtým sa Tomáš vybral za človekom, ktorého Anna zazrela úchytkom a ktorého prítomnosť prekvapila aj jeho.

„Vitaj u nás, teba by som tu dnes nečakal,“ s úprimným úsmevom podával ruku Petrovi Majerskému.

„Čítal som vo Zvestníku, čo sa chystá, tak som si povedal, že je na čase prísť pozrieť úspešného spolužiaka,“ odvetil rovnako príjemne Peter.

„No, popri tebe nevyznievam veľmi úspešne, ale ďakujem, že si prišiel. Budem musieť utekať na recepciu, pridaj sa k nám,“ navrhol riaditeľ.

Peter chvíľku zdanlivo váhal, potom prikývol. „Pôjdem rád, potrebujem sa s tebou o niečom porozprávať. Len neviem, či v tomto strese si na mňa nájdeš pár minút osamote.“

„Ak vydržíš, kým celý cirkus skončí, tak si môžeme sadnúť u mňa v kancelárii,“ povedal a spoločne nabrali smer jedáleň.

„Počkám, kludne si vybav svoje povinnosti. Zoberiem si pohár vody a niekde v kúte si vychutnám aspoň chvíľu pokoja,“ skonštatoval Peter, keď vchádzali medzi spoločnosť. Jeho oči sa ale hneď pri dverách stretli s Anninými a v tom momente vytušil, že to s tým pokojom nebude až také jednoduché.

Cibuľka sa vybral medzi hostí. Pristavil sa aj pri skupinke, pozostávajúcej z primátorky, štátneho tajomníka, zástupcu primátora, majiteľa stavebnej firmy a šéfky oddelenia investícií a výstavby na úrade. Čakala ho dlhšia chvíľa hraného záujmu ministerského funkcionára o osud školy a jej stav. Po malej chvíli sa od debatujúcich oddelila jediná ženská postava a zamierila si to rovno k Petrovi, ktorý podľa svojho predsavzatia stál v rohu miestnosti s pohárom v ruke.

„Tak teba by som tu nečakala,“ začala rozhovor. Nasledovali bozky na líce na privítanie, ktoré bolo srdečnejšie, akoby sa Petrovi pozdávalo. Bozkáva ako Judáš, pomyslel si.

„Treba vyraziť do spoločnosti a skontrolovať prácu konkurencie,“ odpovedal zdanlivo veselo. „Posledné roky boli náročné, ale keďže sme už na dobrej ceste, rozhodol som sa, že sa trochu poľudštím a začnem sa venovať aj svojmu súkromnému životu, nielen firme.“

„Život ide ďalej. Je dobré užívať si spoločnosť iných, pokiaľ ešte vládzeme,“ odpovedala.

Počas tých pár sekúnd mal neustále pocit, že na neho pozerá inak, ako by sa hodilo na obyčajné stretnutie po dlhej dobe. Akoby skenovala jeho telo a výsledok tohto merania sa jej pozdával. Na rozdiel od neho akoby mala pocit, že sa naposledy takto rozprávali

včera. Áno, vtedy, kedysi, by sa s ním bavila asi rovnako, ako teraz. Pred desiatimi rokmi, keď začínala v Rožkove vládnuť, spolu vychádzali celkom dobre. Už vtedy mal párkrát pocit, že s ním flirtuje. Nikdy nebola jeho typ a navyše bola vydatá za úspešného profesora, takže on týmto náznakom bez problémov odolával. Potom sa veci pokazili a teraz, po prvom osobnom stretnutí po rokoch mal pocit, že ho znova testuje. Usmial sa na ňu.

„A ako sa darí tebe? Čítam v novinách, že sa toho robí veľa, všetka česť,” začal milo.

Annu viditeľne tieto slová potešili. Takmer koketných spôsobom povedala „áááále”, a vymenovala všetky svoje úspechy za posledné tri roky. Nezabudla sa pošťazovať na nedostatok schopných ľudí na úrade i na to, ako skoro všetko musí riešiť sama, ale našťastie sa jej to darí. A aj zdravíčko zatiaľ slúži. Po desaťminútovom monológu akoby ešte viac pookriala a pohľady, smerované k Petrovi boli nežnejšie, ako na začiatku.

Ich stretnutie prerušil viceprimátor Ondrej Vetrák, ktorý jej prišiel oznámiť, že tajomník bude musieť o polhodinu odísť a že by bolo dobré s ním prebrať osamote ešte pár vecí, na ktorých sa včera dohodli.

„Prepáč,” povedala Anna a na rozlúčku podala Petrovi ruku. „Rada sa s tebou uvidím, mohli by sme sa stretnúť aj na dlhšie, mám pre teba jednu ponuku.”

„Tento týždeň sa mi to iste nepodarí,” reagoval takmer okamžite. „Budem mimo mesta.”

„Vo štvrtok a piatok som v Bratislave, máme stretnutie starostov. Ak budeš niekde blízko, kludne sa ozvi,“ ponúkla mu.

„Ak sa mi podarí nájsť si čas, iste zavolám,“ odvetil, skontrolovali si vzájomne čísla v telefónoch a definitívne sa rozlúčili.

Opäť mu ostal čas pozorovať svoje okolie. Jedáleň školy mala ďaleko od toho, čo si pamätal z detstva pod pojmom priestor na školské stravovanie. Za jej interiér by sa nemusela hanbiť žiadne reštaurácia v Rožkove, farebné kombinácie i výzdobu dávala dokopy skúsená osoba. Celý priestor príjemne voňal a bolo v ňom takmer dokonale čisto. V miestnosti sa už nachádzali iba tri či štyri menšie debatné krúžky, ktoré tvorili najmä učitelia, úradníci a pár pozvaných hostí, vrátane dvoch poslancov za Novú ľavicu. Pri najdôležitejšej partii už prebiehala rozlúčka. Tomáš si podával ruky s najvzácnejšími hosťami a tí sa postupne pobrali na odchod. Petra zaujalo, že okrem dvoch najvyšších predstaviteľov mesta sa k zástupcovi ministerstva pridal aj Oskar. Štvorica sa pomaly vytratila z jedálne a atmosféra ostala citeľne uvoľnenejšia. Riaditeľ školy sa ešte pristavil pri svojich učiteľkách, čosi vtipné im povedal. Spoločne sa zasmiali a on nasmeroval svoje kroky k svojmu priateľovi.

„Ponúkol si sa?“ opýtal sa.

„Šoférujem, ale nielen preto mi stačí pohár vody. Mal som výdatný obed, ale ak ma pozveš na kávu, neodmietnem.“

„Veľmi rád,“ odvetil Tomáš. „Ideme teda ku mne do kancelárie?“

„Bude to tak lepšie, potreboval by som s tebou byť súkromne a bez iných uší,” navrhol Peter, ktorý už registroval zvedavé pohľady z rôznych strán.

Riaditeľa zaujímalo, čo vyžaduje takú mieru utajenia, ale snažil sa nedať to na seba znať. Aj keď boli dávni spolužiaci a žili v jednom meste, stretli sa po veľmi dlhom čase asi pred polrokom na tradičnej stretávke absolventov miestneho gymnázia. V ten večer spolu strávili niekoľko hodín v debatách na rôzne témy, nevyhli sa ani politike. Tomáš trochu ľutoval, že sa mu vtedy pod vplyvom dobrého vína rozviazal jazyk viac, ako si želal a vo veci školy či miestnych pomerov si v rozhovore medzi štyrmi očami nedával servítku pred ústa. Dúfal, že Peter to nezneužije. Hovorilo sa o ňom kadečo, mnohí ho vnímali ako bohatého čudáka. Okrem drastických zmien, ktoré pred rokmi urobil vo svojej firme ale nemal zlú povesť a pri osobnom rozhovore na neho pôsobil veľmi dobrým i dôveryhodným dojmom. Asi preto mu vykecal všetko možné. Rozmýšľal, či práve tento rozhovor nie je dôvodom Petrovej návštevy. Keď ho zbadal medzi ľuďmi takmer okamžite si uvedomil, ako sa pred ním vyjadroval o Anne. Neskôr znepokojene sledoval, ako sa ním bavila a intenzívne rozmýšľal, o čom sa rozprávajú. Na stretávke si neuvedomil, že Petrov vzťah k vedeniu veľmi nepozná a ten ho rôznymi otázkami akoby nenápadne navádzal na kritiku miestnych pomerov. Čo, ak je donášačom, ktorý je pripravený ho za cenu získania priazne potopiť?

Aj tieto myšlienky mu predchádzali hlavou, keď sa bez slova presúvali do priestorov riaditeľne. Sekretárku požiadal o dve kávy a

sadli si do pohodlných kresiel, ktoré mal v kancelárii nachystané pre prípadné pracovné rokovania.

„Spokojný s tým, ako to dnes dopadlo?“ prejavil svoj záujem Peter.

„Úprimne povedané, neznášam takého oficiality. Ale na druhej strane, mohlo to byť aj horšie. Minimálne som sa opäť dozvedel, ako sa robí veľká politika. Beriem to tak, že deti budú mať opäť o niečo lepšie vyučovanie a nejaké eurá aj ušetríme na prevádzke. Takže keď to zosumarizujem, som spokojný, aj keď ma to stálo nemálo nervov.“

„A čo stavbári?“ opýtal sa znova hosť a ním prenikol nepríjemný pocit, že na jeho teórii niečo bude. Rozhodol sa, že pri odpovedi si dá pozor na jazyk.

„Urobili si svoju prácu najlepšie, ako vedeli. Zo dva razy som musel zasiahnuť – to vieš, jednoduchí chlapi si nedávali pozor na ústa pred deťmi – ale inak to prebehlo v poriadku. Nakoniec, stavebné práce dozorovali ľudia z úradu a jeden externista, ja som k tomu nemal nikdy príliš veľký vzťah.“

„Vaša jedáleň vyzerá veľmi dobre, mal som pocit, že som vošiel do najlepšej reštaurácie v meste,“ len jemne zveličoval Peter.

Tomáš sa usmial. Vysvetlil, že na ňu získal peniaze z nadácie a pomohli aj dvaja rodičia – miestni podnikatelia. Ďalší zase pomohli pri brigádnických prácach a mal šťastie v tom, že mama jednej vtedy prváčky má vyštudovaný interiérový dizajn. „Asi si si nevšimol tabuľku s poďakovaním, tam sú všetci spomenutí,“ dodal predtým, ako priložil k perám šálku s kávou.

„Možno ťa zaujíma, prečo som tu,“ otvoril hosť konečne tému, kvôli ktorej prišiel. „Najprv ťa ale chcem požiadať o absolútnu diskrétnosť. To, čo si povieme ostane medzi nami, nech náš rozhovor skončí akokoľvek. Súhlasíš?“

Riaditeľ školy opatrne prikývol. Už dlhšie sa cítil ako na skúške. Bol nervóznym, sám nevedel prečo. Stále mu vrtalo hlavou, na koho sa jeho spolužiak za roky zmenil a do akej miery mu ešte môže veriť.

„Súvisí to s našou stretávkou,“ pokračoval Peter a on si začal v duchu sľubovať, že nabudúce sa alkoholu radšej vyvaruje. „Mali sme fajn – nie fajn, výbornú – debatu. Tá ma doviedla k tomu, že som dnes tu a chcem ťa v mene skupiny obyvateľov osloviť s ponukou kandidatúry na primátora mesta.“

Cibuľku posledné slová priam zatlačili do kresla. Čakal všetko možné, ale nie toto. Na tvári mal zmätený výraz, to sa na ňu len prenášali pocity z hlavy. O politike – ani len lokálnej – nikdy neuvažoval.

„Kto je tá skupina obyvateľov a ako na mňa prišli?“ opýtal sa.

„Je to niekoľko vplyvných ľudí, aj súčasných poslancov z dnešnej opozície. Budujeme tím pre novembrové voľby, hľadáme osobnosti a ty sa nám javíš ako najvhodnejší kandidát z viacerých dôvodov. Okrem morálnych vlastností si aj schopný manažér a si mimoriadne obľúbený u rodičov svojich detí. Nebude ťa ťažké preniesť túto obľubu na zvyšok obyvateľov Rožkova.“

Riaditeľ chvíľu váhal. „Pozri, pre mňa by to bol obrovský risk. Jednak neverím, že Anna je poraziteľná a na druhej strane mám do roka riaditeľské voľby. Ísť proti nej znamená podpísať si ortieľ,

ovládajú všetko. Nikdy som sa v politike neangažoval a ako si si všimol, nie som ani veľmi spoločenský typ.”

Majerský sa zhlboka nadýchol: „Si zbytočne skromný. Dlho som uvažoval o tom, kto by mohol poraziť Lukáčovú. Jediný normálny a zvoliteľný človek v meste si ty. A nemyslím si to len sám. Je čas posunúť sa ďalej a tak, ako si pomohol škole, pomôcť aj mestu. Sám si mi povedal, ako veci chodia, vieš to lepšie, ako ja. Na čo chceš čakať? Čo ak o pár mesiacov si niekto z nich zmyslí, že má synáčka, ktorý by bol dobrým riaditeľom a odstavia ťa tak či tak? Alebo veríš, že ťa hodnotia podľa výsledkov? Tak to tu nefunguje. Komunizmus sa zmenil na komunistický kapitalizmus, platia rovnaké pravidlá, akurát ide o viac peňazí. Ak s týmto novým režimom súhlasíš, ostaň riaditeľom. Ak chceš zmenu, pod' do toho s nami.”

Posledné slová vyriekol s vášňou, až hnevom. Tomáš bol prekvapený s akou intenzitou hlasu narábala jeho náprotivok. Ten si ale rýchlo uvedomil, že sa nechal uniesť.

„Prepáč, že som sa tak rozohnil. Chápem, že urobiť takého rozhodnutie nebude ľahké. Najbližšie tri dni budem mimo Rožkova, môžem sa ti potom ozvať?”

„Bude to tak najlepšie. Potrebujem klúd na premyslenie, ide o vážnu vec.”

„V poriadku, zavolám. Prepáč, že som ťa tak prepadol, ale verím, že dneškom naša spolupráca začína. Nerád by som na teba tlačil, ale som presvedčený, že si naša jediná nádej,” povedal a vstával z kresla. Pri podaní ruky ešte raz pripomenul. „Nezabudni prosím na našu dohodu. Nikto z tímu ľudí okolo mňa nechce, aby sa o tebe či

o tom, čo sa chystá ešte hovoriť. Ak je to možné, nechaj si to len pre seba.”

„Neboj sa. Keby som to vypustil, ohrozil by som sám seba,“ odpovedal zdvorilo Tomáš a vyprevadil hosta z kancelárie. Spolu s ním uvoľnil na zvyšok dňa aj svoju sekretárku a vrátil sa do kancelárie. Otvoril malú chladničku, ktorú mal umne skrytú v jednej zo skriniek a vybral z nej fľašu kubánskeho rumu. Nalial si dvojitú dávku, sadol do kresla a pomaly si upil. Rozmýšľal nad bizarnosťou dnešného dňa i nad ponukou, ktorú dostal. Aj keď prvý pocit bol okamžite proti, s pribúdajúcimi minútami i podielom alkoholu v krvi sa k slovu dostávala jeho ego. Vedel si to predstaviť a to bolo najdôležitejšie a najlákavejšie. Tušil, že najbližšie dni budú veľmi ťažké.

Asi po hodine a druhej dávke alkoholu si privolať taxík. Ten ho bez problémov dopravil domov, do trojizbového bytu na okraji sídliska. Ten sa nachádzal v staršej bytovke, ktorú kedysi mesto stavalo pre učiteľov. Petrovi sa v nej podarilo prenajať a neskôr aj kúpiť byt, do ktorého sa nasťahoval pred pätnástimi rokmi, kedy sa ako absolvent rozhodol vrátiť do svojho rodného mesta učiť informatiku a matematiku. Obýval ho spolu so svojou priateľkou Ingrid a jej štvorročným synom Dominikom.

Ingu spoznal v čase, keď čakala dieťa. Bolo to náhodné stretnutie v obchode, trochu ako zo zlej telenoveľy. Práve vrcholila zima a ona sa pri vychádzaní z predajne pošmykla. Celý nákup sa jej rozkotúlal po chodníku. On išiel práve oproti a automaticky pribehol tehotnej žene na pomoc. Inga tam len ostala zúfalo a znechutene sedieť a

rozplakala sa. Cítil sa nesvoj, najmä, keď si ich po krátkom čase začali všimáť okoloidúci a hádať, aký incident sa medzi nimi asi odohral. Snažil sa ju utíšiť, pozbieral nákup a ponúkol sa, že ju odprevadí domov. Najprv sa zdráhala, ale potom súhlasila. Už upokojená sa v aute začala nekonečne ospravedlňovať a vysvetľovať, že je v dôsledku svojho stavu precitlivená. Keď sa opýtal na manžela, odvetila, že žiadneho nemá.

„Ani priateľa,” dodala, aby sa vyhla ďalším otázkam.

Doviezol ju pred panelák, v ktorom bývala a ona chcela zaplatiť. Peter sa skoro urazil, prišlo mu to nemiestne. Tak ho pozvala na čaj a on sa nechal prehovoriť. Keď vošli do skromne zariadeného prenajatého bytu a ona dala zo seba kabát, uvedomil si dve veci. Prvá bola, že štádium jej tehotenstva je vyššie, ako predpokladal – bola už v siedmom mesiaci. Druhá, no nemenej podstatná znamenala zlom v jeho živote. Inga bola totiž veľmi pekná žena. Aj keď nebola vysoká, jej tvár mala pekné slovanské črty. Dlhé blond vlasy a pekné, aj keď nevelké prsia, podporené materskými procesmi v tele jej dodávali aj v jej stave veľmi atraktívny vzhľad. Napriek blízkemu času pôrodu sa na ňu nenalepilo príliš veľa tukových vankúšikov. Tým, ktorým sa to podarilo jej ale ani trochu neublížili. Usadila ho, navarila čaj a nasledovala trojhodinová debata, počas ktorej on zabudol na to, že mal ísť do obchodu. Keď to zistili, navarila rýchlu večeru a ich rozhovor pokračoval. Bola otvorená a dôverčivá. Jej očakávané dieťa bolo výsledkom výstrelku na firemnej párty. On bol ženatý a dieťa nechcel, ona bola proti potratom. Ostala naň teda sama a neverila, že sa niečo skoro zmení. Život jej komplikovala aj

vážna choroba jej mamy, ktorá znášala chemoterapie veľmi ťažko. Na prvé stretnutie bola nečakane úprimná a jeho to fascinovalo.

Na konci rozhovoru mali obaja mala pocit, že sa nestretli pred pár hodinami, ale že sú priateľmi roky. Bolo to celé až nechutne gýčovo romantické. Tomáš o seba nehovoril veľa, cítil, že sa jeho nová známa potrebuje vyrozprávať. A tak sa stretli na ďalší deň. Potom znova a znova. Po desiatich mesiacoch Inga opustila svoj byt a aj s malým bábätkom, pri ktorého pôrode asistoval sa nastahovala do väčšieho i útulnejšieho bytu svojho nového partnera.

Sedel v obývačke, pred sebou pohár obľúbeného Morgana. Inga prišla s malým asi dvadsať minút po ňom.

„Už si doma?“ spýtala sa prekvapene.

„Áno, už máme za tým,“ odpovedal zamyslene.

Inga poslala malého do izby.

„Ako si dopadol? Nejaké problémy? Vyzeráš, sa niečo stalo.“

„Prebehlo to v poriadku. Primátorka, tajomník, Beňuš, konečne mám pokoj. Už mi to liezlo na mozog. Vieš, koľko ma to stálo nervov.“

„Tak prečo neoslavuješ? Alebo oslávime spolu?“ povedala líškavo a zviezla sa k nemu na gauč.

„Nalejem ti?“

„Mala som na mysli iný spôsob,“ zasmiala sa a rozopla si dva vrchné gombíky blúzky. Pritlačila svoje pery k jeho a obdarila ho šťavnatým bozkom. Po pôrode a upokojení života sa jej postava

zmenila, pár kíľ pribrala, ale na kráse jej tu neubralo. Aj jemu sa tak páčila ešte viac.

„Hm, lepšie, ako rum, pouvažujem,“ zasmial sa. „Ale musíš počkať do

večera, kým uložíme malého. Zatiaľ si doprajme niečo dobré. Ako bolo v práci?“

Inga sa pustila do prípravy večere a popritom porozprávala svoje zážitky zo zamestnania. Byt prešiel pred časom rekonštrukciou, zásluhou ktorej sa v modernom štýle prepojila kuchyňa a obývačkou. Ona sa z tejto zmeny tešila a sama ju navrhla, pretože v otvorenom priestore s ním mohla rozprávať aj počas prác pri varení či pečení a on si pritom mohol užívať pohodlie svojho obľúbeného gauča. Keď prišiel uťahanáý domov, menil sa chvíľami na pohodlného leňochoda, ktorý mal vo svojom hniezde niekoľko obľúbených miest a miesto v rohu sedacej súpravy bolo jedným z nich.

Po materskej sa už do firmy z pochopiteľných dôvodov nevrátila a začala robiť sa v miestnom podniku, ktorý spravoval byty vo vlastníctve mesta. Tých síce postupne ubúdalo, keďže po čase ich samospráva odpredávala ich užívateľom, ale agendy okolo toho, čo v bytovom fonde ostávalo bolo stále dosť. Aj keď na svojej pozícii administratívnej pracovníčky nezarobila veľa, Tomášov plat im dokázal zabezpečiť na chudobné mestečko, v ktorom žili, nadštandardný príjem. Jej zážitky, ktoré s nadšením v takýchto chvíľach zo seba vysypala zväčša obsahovali rôzne malé problémy v podniku, či miestne klebety a klebietky, ktoré hromadili jej

kolegyne a bez škrupúl' rozširovali ďalej. On ju počúval trpezlivo, aj keď chvíľami vypúšťal. Od prvej chvíle s ňou bol pozorný a empatický a ju to dodnes na ňom fascinovalo. Dnes bol ale myšlienkami tak mimo, že si to všimla už po pár minútach.

„Naozaj sa nič nestalo?“ opakovanie položila otázku.

„Vlastne niečo áno,“ nedokázal sa už brániť toku myšlienok. „Bol za mnou Peter.“

„Aký Peter?“ prestala krájať papriku a podozrievavo sa pozrela.

„Majerský.“

Inga stuhla, jej výraz sa zmenil. Jej milota a štebotanie bolo v sekunde preč. S nahnevaným výrazom sa obrátila na priateľa a vyštekla: „Dúfam, že si ho poslal do riti.“

„Je to komplikovanejšie.“

„Ako komplikovanejšie?“ zapakovala rozohnene. „Načo prišiel? Čo od teba ten hajzel chce?“

V tej chvíli už vedel, že ten večer sa už žiadna oslava konať nebude...

Kapitola IV.: Henrieta Macková

„Môžete ísť,” povedala Anna svojej sekretárke a zavrela dvere.

Tá sa rýchlo pobalila a pohľadom na hodinky skontrolovala, či stihne najbližší autobus na sídlisko Juh. Mala dvanásť minút, zdalo sa, že by s tým nemusel byť problém.

Henrieta mala štyridsaťdva a dva pôrody za sebou, vykazovala však známky ženy v najlepšom veku. Starala sa o seba, nakoniec aj jej pozícia asistentky primátorky ju k tomu nútila. Na svojom mieste bola od nástupu jej súčasnej šéfky, ktorá ju vybrala na základe známosti Henrietinho nebohého otca s významným predstaviteľom miestnej Novej l'avice. Mladá a neskúsená žena nastupovala na miesto po predchodkyni, ktorá sa pobrala na zaslúžený dôchodok. Na začiatku jej nechýbali obavy, či túto pozíciu zvládne. Z nejakého pre ňu neznámeho dôvodu sa jej ale Anna ujala a pomohla v etablovaní sa na novom pracovnom mieste. Nakoniec sa ukázalo, že pre primátorku bola šťastnou voľbou, keďže nová podriadená nemala žiadne zlé návyky z predchádzajúcich zamestnaní a mohla si ju pre prácu vychovať podľa svojich predstáv.

Ako plynul čas, upevňoval sa aj vzťah oboch žien. Skúsenejšia nedala na mladšiu dopustiť, pomohla jej k lepšiemu bytu či bakalárskemu vzdelaniu na nie príliš prestížnej vysokej škole. Teraz

sa Henrieta chystala na dokončenie štúdia sociálnych vied s cieľom dotiahnuť titul a raz sa možno v štruktúre úradu posunúť aj na iné miesto. Momentálne ale nebola nespokojná. Okrem dobre platenej a nenáročnej práce dostávala zvláštne príplatky za vedenie zboru pre občianske záležitosti, ktorý zabezpečoval svadby, pohreby a slávnostné podujatia na radnici. To jej dávalo aj pocit dôležitosti, ktorý znásobovala svojou miestami až fanatickou posadnutosťou prácou s opustenými a túlavými psami, ktorým sa venovala vo svojom voľnom. Vedela, že tento rok budú voľby a to je vždy obdobie, kedy ju Anna potrebuje. Sama sa aktívne zapájala do menších, ale potrebných prác na kampani. Robila to však najmä na úrade, často v pracovnej dobe, ale neraz i po nej. Po víťazstve sa ale vždy dočkala odmeny, v podobe štedro preplatených nadčasov, takže ju tie hodiny navyše ani trochu nemrzeli. Práve naopak, bol to vždy skvelý adrenalín a konečne vzrušenie v inak zaspatom mestečku.

Bola zbalená a chystala sa otvoriť dvere, keď jej zazvonil telefón.

„Prosím,“ ozvala sa nie veľmi príjemne.

„Dobrý deň, tu je Dudáková, Stredná odborná škola stavebníctva, hovorím s pani Mackovou?“

Henrieta prestala vykonávať akúkoľvek inú činnosť a zmraštila tvár. Do telefónu sa ale ozvala milo.

„Áno pani profesorka, čo sa deje?“

„Rada by som sa s vami osobne stretla. Nedalo by sa vám prísť do školy?“

„O čo ide? Roman niečo vyviedol?“ znepokojenie sa postupne menilo na veľké obavy.

„Nechcela by som to rozoberať cez telefón. Ale áno, ide o vášho syna. Nerobte prosím paniku ani mu nič nehovorte, najprv by som to rada prebrala s vami. Dalo by sa vám prísť?“

„Dnes je streda, obávam sa, že najskôr v piatok. Mohli by sme ho potom s manželom aj zobrať domov. Bude to stačiť?“

„Samozrejme, budem vás čakať v škole. Budem tu až do tretej, takže ak to stihnete, nájdite si ma. Ak by som aj učila, čas na vás si nájdem.“

„Vidím to na druhú, pokúsime sa tam byť v čas.“

„To je výborné, vyhovuje mi to. Ďakujem. Stretneme sa v piatok, dovidenia a prepáčte, že vás ruším takto popoludní.“

„Nič sa nedeje, pekný deň.“

Pozrela na hodinky. Autobus ešte možno stihne. Zrýchleným krokom vyšla z budovy úradu a vybrala sa smerom k autobusovej zastávke. V hlave jej šialene naskakovali myšlienky a konšpirácie, hľadajúce dôvody práve ukončeného telefonátu.

Roman bol rozumný chlapec. Od malička sledoval otca Michala, keď na chate v Kremnických vrchoch majstroval a budoval, prerábал i likvidoval. Keď bol menší bavilo pomáhať mu a v šikovnom stavebnom majstrovi a neskôr predákovi videl veľký vzor. Ako rástol do puberty, jeho záujem o práce postupne klesal, ale prísny otec ho nenechával nikdy pri robote postávať bokom. Keďže známky na škole mal priemerné, rozhodnutie dať ho študovať stavebnú školu bolo jasné a javilo sa aj ako správne. Teraz, na konci prvého ročníka má ísť jeho mama za triednou učiteľkou z neznámeho dôvodu. Naposledy bola na rodičovskom združení na polroku. Známky

neboli nijak slávne, ale to pripisovala skôr tomu, že si jej syn zvykal na nové prostredie. Veľmi chcel ísť na internát a ona nakoniec privolila. Až časom zistil, že to nie je úplná zábava a že sa musí o seba naučiť starať. Praktické predmety mu išli, horšie to bolo so všeobecnými. Jej manžel sa škole vyhýbal. Vždy tvrdil, že synovi rád pomôže, ale rodičovské združenia oboch detí nechával vždy na matku. Bol hrdý na to, že sa Roman vybral jeho cestou. Sám mu neraz hovoril, že v dnešnej dobe sa skôr ako nepotrebný vysokoškolák presadí dobrý majster. A nakoniec, zo školy mohol ísť kľudne aj študovať ďalej, ak bude chcieť.

V úvahách sa dočkala autobusu. Nasadla do neho a odviezla sa na sídlisko. Panelák, v ktorom bývala sa nachádzal na okraji Juhu, čo prinášalo niekoľko nevýhod, keďže takmer všetko bolo z neho ďaleko. Na druhej strane túto skutočnosť vyvažovalo prostredie, v ktorom bol jej byt umiestnený. To bolo plné zelene a poskytovalo pekné výhľady na okolitú prírodu. Na susedov sa nemohla sťažovať. Boli to väčšinou ľudia v jej veku, prípadne starší, ktorí si tam už čosi užili a preto neboli medzi komunitou žiadne problémy. Pred príchodom do svojho štandardného trojizbového bytu stihla ešte malý nákup.

„Pomôžem vám?“ spýtal sa jej sused v momente, keď sa s dvomi taškami márne snažila uvoľniť ruku tak, aby vytiahla kľúč od vchodových dverí. Prekvapene sa otočila a usmiala. Stál za ňou Tomáš Cibulka, riaditeľ školy a výborný učiteľ – aspoň podľa slov jej detí.

„Ďakujem sused, nejaká som domotaná,“ ospravedlňovala sa, kým on otváral dvere. Ponúkol sa, že jej zoberie aj tašky, ale to zdvorilo odmietla. Vo výťahu stlačila dvojku a po rozlúčke vystúpila ako prvá – on býval o dve poschodia vyššie.

„Ahoj mami,“ ozvalo sa hneď, ako vstúpila do úzkej predsieni.

„Už si doma? Nemala si prísť zajtra?“ opýtala sa prekvapene. Jej dcéra Lenka študovala štvrtý rok pedagogiku v Nitre a dnes mala mať poslednú semestrálnu skúšku.

„Plánovala som, ale nechcelo sa mi tam ostávať. Mám chuť sa poriadne vyspať a doma sa mi spí lepšie, ako na intráku.“

Medzitým už stáli oproti sebe v kuchyni. Lenka nemala veľa z mamy, ale nechýbal jej šarm a dobrosrdečná povaha. Už od strednej školy bola mimo domova, a tak sa jej osobnosť formovala dosť samostatne. Drobná a bacuľatá, s dlhými vlasmi a neustálym úsmevom bola obľúbená v kolektíve a napriek svojej nadváhe preto nemala ani núdzu o nápadníkov. Teraz už druhý rok randila so spolužiakom a vyzeralo to vážne. Henrieta sa bála len toho, aby neotehotnela skôr, ako skončí štúdium a nájde si prácu – veď čo by si potom počala? Dcéra bola miláčikom otca, ako to už zvykne v podobných rodinách byť. Dokázal byť pri nej nežnejší a milší, ako pri samotnej Henriete a tá na to neraz žiarlila.

„Otec ešte nie je doma?“ opýtala sa domáca pani.

„Ešte nie, mal by už byť?“

Vo dverách sa ozvalo zašramotenie. Heňa sa zasmiala: „Spomeň čerta! Áno, mal prísť zhruba takto, dnes bol v Brezne a mal sa vrátiť skôr.“

Začuli otvorenie dverí i zvuk, ktorý prezradil vyzúvanie topánok. Pár krokov a vo dverách kuchyne sa zjavila postava vyššieho muža, opáleného v tvári, s neskrývanými šedinami a šľachovitou postavou.

„A čo ty tu tak skoro?“ so širokým úsmevom privítal dcéru.

„Nechcelo sa mi tam ostávať,“ vrátila pozitívny signál a ukázala pekné biele zuby.

„A ako skúška?“ povedal a Henriete došlo, že sa najdôležitejšiu otázku zabudla opýtať.

„Dobre, mám to za B,“ žmurkla smerom k otcovi.

Víťazoslávne zdvihol päšť. Bola to posledná skúška, ktorej sa v tomto školskom roku veľmi bála. „Ideme oslavovať!“ zvolal a z tašky vytiahol fľašu sektu.

„Najprv sa najedzme,“ schladila ich matka a manželka v jednom. „A porozprávajme sa. V piatok musím ísť do Bystrice.“

Veselá nálada sa zmenila na napätú.

„Čo sa stalo?“ opýtal sa.

„Volala triedna, nechcela hovoriť po telefóne. Ale ide o Romana, asi nejaký problém.“

Posadil sa na stoličku a zavrtel hlavou. Veľmi chcel, aby chodil na bystrickú školu, ale postupne začal pochybovať. Začalo to tým, že Roman sa rozhodol posilňovať. To mu schvaľoval, bolo to lepšie, ako flákať sa po krčmách. Po novom roku prišiel domov s vyholenou hlavou. Dovtedy bol hrdý na svoje polodlhé vlasy a Heňa na nich priam visela, preto sa doma strhol cirkus. Tvrdil, že takto je to pre neho pohodlnejšie a že dnes sa nosia krátke účesy. Do toho prišlo pomerne slabé vysvedčenie a miestami čudné správanie. Roman

vedel, že opustil svoju pôvodnú partiu v Rožkove a kamarátil sa už len s jedným či dvomi bývalými nezbedníkmi zo sídliska. Celý čas žil v tom, že je to puberta, ale predvolanie do školy naznačuje, že sa vymyká obom rodičom spod kontroly.

Skorá večera sa niesla v nútenej nálade. Lenka sa chvíľku snažila dostať rodičom chrobáka z hlavy, ale nebola úspešná. Obaja zamračene sledovali, ako z ich taniera miznú kúsky leča a konverzáciu držali na formálnej úrovni. Dcéra bola nakoniec rada, keď dojedli.

„Flášu otvoríme neskôr, idem sa trošku vyvaliť pre telku, dobre?“ navrhla a bez čakania na odpoveď sa vybrala do vedľajšej izby.

„Naozaj nevieš, čo spravil?“ spýtal sa manželky, keď ostali sami.

Pozrela mu do očí a vyčítavo spustila: „Musel niečo hneď spraviť? Možno ide o problémy s učením, alebo to môžu byť aj dobré správy. Prečo hneď čakáš zlé?“

Ondreja jej tón podráždil: „Nechcem sa s tebou hádať, ale snád' si všímaš, čo sa tu dlhšie deje. Roman sa mení a už to asi prekračuje hranice normálnosti.“

„Nehovor! Je to normálna puberta. Viem, že si viac zaťažený na Lenku, ale aj on potrebuje sem tam podebatiť. Kedy si sa naposledy s ním normálne bavil? Keď príde, stále do neho vítaš, nevieš sa s ním porozprávať ako chlap s chlapom.“

Dotklo sa ho to. Najmä preto, že mala pravdu. Mal tvrdšiu povahu, zdedenú po otcovi. Len dcéra ho dokázala roztopiť. Zo syna chcel mať poriadneho chlapa. Jeho otec sa k nemu nikdy nesprával ako k babe a vyrástol z neho poriadny muž, ktorý vie uživiť seba

i svoju rodinu. Nebol naučený prejavovať city a už vôbec nie voči chlapom, to sa mu zdalo divné.

„Je chlap, treba ho vychovávať ako muža, nie ako babu,” odsekol jej a odstrčil prázdny tanier.

Po chvíľke ticha sa ozval ako prvý. „O kol'kej v piatok?”

„Aby sme tam boli okolo druhej. Zoberieme ho potom rovno domov, aby nemusel ísť na autobus.”

„Dobre,” vstal od stola. „Odídeme okolo jednej z domu. Ideš do útulku?”

„Áno,” odvetila a zakričala do vedľajšej izby. „Idem za psíkmi, nejdeš so mnou?”

Po zápornej odpovedi sa začala chystať. Psov mala vždy rada, ale Michal bola zásadne proti ich prítomnosti v byte. Stále tvrdil, že zvieratá patria do prírody a záhrady, nie do bytu. Bol v tom neoblomný. Nezabránil však tomu, aby sa jeho žena pred zhruba dekádou nezačala zaujímať o túlavých psov. Z nevinného a ušľachtitého koníčka to postupne prerástlo do závislosti, výsledkom čoho bola skutočnosť, že doma trávila menej času, ako so zvieratami. Situácia sa ešte zhoršila po tom, čo mladá vedúca miestneho spolku ochrancov zvierat otehotnela s nezávislákcom z Tatier a nakoniec sa tam aj presťahovala. Väčšina starostlivosti tak ostala na Henriete a pár mladých dobrovoľníkov, z ktorých ale drvivá väčšina nebola ani plnoletá. Neostávalo jej tak nič iné, len skoro ráno a vždy večer utekať k voliéram, venčiť, kŕmiť, riadiť. Z času na čas sa podarilo nejakého psa umiestniť a nájsť mu nový domov, ale aj tu sa objavili občas problémy. Henrieta mala totiž prísne kritériá na výber novej

domácnosti pre jej klientov. Ak mala pochybnosť, alebo si jednoducho zvieru počas svojho pobytu v útulku priveľmi obľúbila, nedovolila ho z neho zobrať. Pätnásť voliér, ktoré jej dala zhotoviť Anna tak bolo neustále plných štekajúcich potvor.

„Idem,“ zavolala, keď bola nachystaná. Vyšla z bytu a sadla si do svojej staršej Fabie, ktorú používala najmä na prácu v útulku a v bolo to v nej aj cítiť. O dvadsať minút už bola na opačnom konci mesta a čistila prvú zamrežovanú klietku. Jej duch sa presunul od syna ku psom a nálada jej stúpila. Ved' oni sú tí, čo nikdy nesklamú a za lásku dajú lásku...